

کتیبه بیستون « ستون چهارم »

ترجمه کتیبه به فارسی به نقل از « فرمانهای شاهنشاهان هخامنشی ، رلف نارمن شارپ »

سطر ۱ تا سطر ۱۱

بند ۱- داریوش شاه گوید : این (است) آنچه بوسیله من در بابل کرده شد .

بند ۲- داریوش شاه گوید : این (است) آنچه من بخواست اهورمزدا در همان یک سال پس از آنکه شاه شدم کردم .

۱۹ جنگ کردم . بخواست اهورمزدا من آنها را زدم و ۹ شاه گرفتم .

(۱) یکی گئومات نام مَع بود . او دروغ گفت ، چنین گفت « من بردی پسر کوروش هستم » . او پارس را نافرمان کرد .

(۲) یکی (اَثَرین) نام خوزی او دروغ گفت ، چنین گفت « من در خوزستان شاه هستم » .

سطر ۱۲ تا سطر ۲۰

او خوزستان را نسبت به من نافرمان کرد .

(۳) یکی (نَدیتَ بُّ ئیرُ) نام بابلی - او دروغ گفت ، چنین گفت « من بخت النصر پسر (نیون ئیت) هستم » . او

بابل را نافرمان کرد .

(۴) یکی (مُرتی یُ) نام پارسی - او دروغ گفت ، چنین گفت « من (ایمنیش) در خوزستان شاه هستم » . او

خوزستان را نافرمان کرد .

(۵) یکی (فَرورُئی) نام مادی - او دروغ گفت ، چنین گفت « من (خشَ ثرئیت) از دودمان (هووخشتر) هستم » . او

ماد را نافرمان کرد .

سطر ۲۱ تا سطر ۳۰

(۶) یکی (چی ثرتخَم) نام (اَسگرتی) او دروغ گفت ، چنین گفت « من در (اَسگرتَ Sagartia) شاه هستم ، از

دودمان (هووخشتر) » . او (اَسگرت) را نافرمان کرد .

(۷) یکی (فراڈُ) نام مروزی او دروغ گفت : چنین گفت « من در مرو شاه هستم » او مرو را نافرمان کرد .

(۸) یکی (وَه یزدات) نام پارسی او دروغ گفت : چنین گفت « من بردی پسر کوروش هستم » او پارس را نافرمان کرد .

(۹) یکی (ارخ) نام ارمنی او دروغ گفت ، چنین گفت « من بخت النصر پسر (نیون ئیت) هستم » او بابل را نافرمان کرد .

سطر ۳۱ تا سطر ۳۹

بند ۳- داریوش شاه گوید : این ۹ شاه را من در این جنگها گرفتم .

بند ۴- داریوش شاه گوید : این (است) کشورهایی که نافرمان شدند. دروغ ، آنها را نافرمان کرد که اینها به مردم دروغ گفتند. پس از آن اهورمزدا آنها را بدست من داد . هر طور میل من (بود) همانطور با آنها کردم .

بند ۵- داریوش شاه گوید : تو که از این پس شاه خواهی بود ، خود را قویاً از دروغ بپائی . اگر چنان فکر کنی (که) کشور من در امان باشد ، مردیکه دروغزن باشد او را سخت کیفر بده .

سطر ۴۰ تا سطر ۴۹

بند ۶- داریوش شاه گوید : این (است) آنچه من کردم . بخواست اهورمزدا در همان یک سال کردم . تو که از این پس این نبشته را خواهی خواند آنچه بوسیله من کرده شده ترا باور شود . مبادا آنرا دروغ بینداری .

بند ۷- داریوش شاه گوید : (بسوی اهورمزدا بزودی خود را متوجه میسازم) یعنی اهورمزدا را گواه می سازم که آنچه من در همان یک سال کردم این درست (است) نه دروغ .

بند ۸- داریوش شاه گوید : بخواست اهورمزدا و خودم بسیار (چیزهای) دیگر کرده شد (که) آن در این نبشته نوشته نشده است ، به آن جهت نوشته نشد مبادا ، آنکه از این پس این نبشته را بخواند آنچه بوسیله من کرده شد در دیده او بسیار آید (و) این او را باور نیاید ، دروغ بینداری.

سطر ۵۰ تا سطر ۵۸

بند ۹- داریوش شاه گوید : شاهان پیشین را مادامیکه بودند چنان کرده هائی نیست که بوسیله من بخواست اهورمزدا در همان یک سال کرده باشد.

بند ۱۰- داریوش شاه گوید : اکنون آنچه بوسیله من کرده شده ترا باور آید . همچنین به مردم ، بسپار. پنهان مدار ، اگر این گزارش را پنهان نداری ، به مردم بگوئی ، اهورمزدا دوست تو باد و دودمان تو بسیار و زندگی دراز باد.

بند ۱۱- داریوش شاه گوید : اگر این گزارش پنهان بداری ، به مردم نگوئی اهورمزدا دشمن تو باشد و ترا دودمان نباشد.

سطر ۵۹ تا سطر ۶۶

بند ۱۲- داریوش شاه گوید : این (است) آنچه من کردم در همان یک سال بخواست اهورمزدا کردم اهورمزدا مرا یاری کرد و خدایان دیگریکه هستند.

بند ۱۳- داریوش شاه گوید: از آن جهت اهورمزدا مرا یاری کرد و خدایان دیگری که هستند، که بی وفا نبودم، دروغگو نبودم، دراز دست نبودم، نه من، نه دودمانم موافق حق رفتار کردم. نه به ضعیف، نه به توانا زور نورزیدم. مردیکه با خاندان سلطنتی ام همراهی کرد. او را نیک نواختم. آنکه زیان رسانید او را سخت کیفر دادم.

سطر ۶۷ تا سطر ۷۶

بند ۱۴- داریوش شاه گوید: تو که از این پس شاه خواهی بود مردیکه دروغگو باشد یا آنکه دراز دست باشد دوست آنها مباش. بسختی آنها را کیفر ده.

بند ۱۵- داریوش شاه گوید: تو که از این پس این نبشته را که من نوشتم یا این پیکرها را ببینی مبادا (آنها را) تباہ سازی. تا هنگامی که توانا هستی آنها را در همان حالت نگه دار.

بند ۱۶- داریوش شاه گوید: اگر این نبشته یا این پیکرها را ببینی (و) تباہشان سازی و تا هنگامیکه ترا توانائی است نگاهشان داری. اهورمزدا ترا دوست باد و دودمان تو بسیار و زندگی دراز باد و آنچه کنی آنرا بتو اهورمزدا خوب کند.

سطر ۷۷ تا سطر ۸۶

بند ۱۷- داریوش شاه گوید: اگر این نبشته یا این پیکرها را ببینی (و) تباہشان سازی و تا هنگامیکه ترا توانائی است نگاهشان نداری اهورمزدا ترا دشمن باشد و ترا دودمان نباشد و آنچه کنی اهورمزدا آنرا براندازد.

بند ۱۸- داریوش شاه گوید: اینها (هستند) مردانیکه چون من گئومات مغ را که خود را بردی میخواند کشتم در آن موقع در آنجا بودند. در آن موقع این مردان همکاری کردند همدستان من (بودند) (ویدُفرنا - Intaphernea) نام پسر (وایسپار) پارسی :: (اوتانُ - Otanea) نام (ثوخر) پارسی :: (گُ وِبروؤ - Gobryas) نام پسر (مردوئی ی) - (Mardonuia) پارسی :: (ویدرنُ - Hydarnea) نام پسر (بُکاییکن) پارسی :: (بُکُ بو خش - Megabyzue) نام پسر (داتوؤه ی) پارسی :: (آردومُنیش) نام پسر (دُهوگ) پارسی.

سطر ۸۷ تا سطر ۹۲

بند ۱۹- داریوش شاه گوید: تو که از این پس شاه خواهی بود دودمان این مردان را نیک نگاهداری کن.

بند ۲۰- داریوش شاه گوید: بخواست اهورزدا این نبشته من (است) که من کردم.

بعلاوه به (زبان) آریائی بود هم روی لوح هم روی چرم تصنیف شد. بعلاوه پیکر خود را باختم، بعلاوه نسب نامه ترتیب دادم. پیش من هم نوشته هم خوانده شد. پس از آن من این نبشته را همه جا در میان کشورها فرستادم. مردم همکاری کردند.

کتیبه تاریخی بیستون:

کتیبه تاریخی بیستون، به عنوان بزرگ ترین سند تاریخی و مبدا کشف خط میخی میلانی، بابلی و فارسی باستان، شامل نقش برجسته و کتیبه داریوش اول هخامنشی، نقش برجسته بلاش، نقش برجسته مهرداد دوم، تندیس هرکول سلوکی و دیواره مشهور فرهاد سنگ تراش، نیایشگاه ماد و ده ها اثر ارزنده دیگر میز می باشد.

ویرانه های تخت جمشید در ۶۰ کیلومتری شمال شیراز و دامنه کوه «رحمت» واقع شده است. تخت جمشید را داریوش اول هخامنشی بنیان گذاشت.

آثار باقیمانده در تخت جمشید عبارتند از: دروازه ملل، دروازه ناتمام، کاخ صد ستون، کاخ آپادانا، کاخ تچر، کاخ هدیش، کاخ اردشیر سوم، کاخ حرمسرا، کاخ خزانه ۶۵، دیوار دفاعی، کاخ مرکزی، پلکان ورودی، مقبره های هخامنشی ۶۶، سنگ نبشته ها و کتیبه های شاهان هخامنشی، عمارت چهارستونی پایین صفّه و بقایای شهر هخامنشی (پارسه) در قسمت جنوبی تخت. از مهم ترین اسناد تاریخی موجود در تخت جمشید، نقوش پلکان شرقی کاخ آپادانا است که اقوام و ملل تابعه دولت هخامنشی را در لباس های محلی خود و هنگام حمل هدایا به دربار هخامنشی نشان داده است.

بافت تاریخی یزد با مساحتی نزدیک به ۱۷۰۰ هکتار، شامل: بازارهای قدیمی، مساجد، مدارس دینی و خانه های مسکونی که قدمت برخی از آنان به ۶۰۰ سال پیش باز می گردد و در نوع خود چشمگیر می باشد، بزرگترین مجموعه خستی جهان لقب گرفته است

نگاهی گذرا به تخت جمشید:

ویرانه های تخت جمشید در ۶۰ کیلومتری شمال شیراز و دامنه کوه «رحمت» واقع شده است. تخت جمشید را داریوش اول هخامنشی بنیان گذاشت.

آثار باقیمانده در تخت جمشید عبارتند از: دروازه ملل، دروازه ناتمام، کاخ صد ستون، کاخ آپادانا، کاخ تچر، کاخ هدیش، کاخ اردشیر سوم، کاخ حرمسرا، کاخ خزانه ۶۵، دیوار دفاعی، کاخ مرکزی، پلکان ورودی، مقبره های هخامنشی ۶۶، سنگ نبشته ها و کتیبه های شاهان هخامنشی، عمارت چهارستونی پایین صفّه و بقایای شهر هخامنشی (پارسه) در قسمت جنوبی تخت. از مهم ترین اسناد تاریخی موجود در تخت جمشید، نقوش پلکان شرقی کاخ آپادانا است که اقوام و ملل تابعه دولت هخامنشی را در لباس های محلی خود و هنگام حمل هدایا به دربار هخامنشی نشان داده است.